

УДК 338.48.37.01

Чураков В.В.<sup>1</sup>, Зацепіна Н.О.<sup>2</sup>

<sup>1</sup>студ. гр. ГФ-214м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

<sup>2</sup> канд. пед. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

## **АНАЛІЗ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ АСПЕКТІВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

Сучасні туристи все частіше прагнуть не тільки відпочинку та розваг, а можливості для культурного збагачення та здобуття нових знань, що робить культурно-освітні пропозиції затребуваними на ринку. Це створює попит на культурно-освітні тури, які надають унікальні можливості занурення у локальні традиції та звичаї. Культурна спадщина та освіта відіграють важливу роль у

формуванні іміджу країни. Вони можуть бути використані як інструменти залучення туристів, особливо молоді. Включення освітніх програм та заходів до туристичних пакетів може значно підвищити їхню привабливість. Дослідження цих питань може призвести до більш глибокого розуміння взаємодії між туризмом і культурою, а також розробки нових підходів до створення туристичних продуктів, що сприяють розвитку як бізнесу, так і суспільства в цілому.

Світові кризи, такі як пандемія COVID-19, змінили підхід до туризму та підвищили значення внутрішнього туризму. Культурно-освітній туризм може стати одним із способів відновлення туристичної індустрії, пропонуючи нові формати та можливості для подорожей з акцентом на навчання та культурний обмін. Культурно-освітній туризм сприяє соціально-економічному розвитку регіонів, створюючи робочі місця та генеруючи доходи для місцевих спільнот через надання туристичні послуги та супутні галузі, підтримує місцеві ремесла та підприємництво, сприяє збереженню культурної спадщини та підтримує сталий розвиток, дозволяючи зберегти унікальність регіонів. Це допомагає громадам зберегти свою ідентичність та розвиватися без шкоди для традицій. Зосередження на культурно-освітніх аспектах у туристичному бізнесі підтримує ідеї сталого розвитку, які стають все більш актуальними у сучасному світі. Це включає повагу до культури, екології та підтримку місцевого населення.

З розвитком технологій, таких як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR), з'являється можливість покращити та урізноманітнити культурно-освітній досвід туристів. Це відкриває нові горизонти для створення освітніх програм та заходів, які можуть зробити відвідування туристичних об'єктів більш інтерактивним та захоплюючим. Крім того, нові технології, такі як VR та AR, можуть значно збагатити культурно-освітнє дозвілля, пропонуючи інтерактивні екскурсії та віртуальні заходи, відкриваючи нові горизонти для культурно-освітнього туризму, підвищуючи його доступність та захопленість. За допомогою онлайн-курсів, вебінарів та мобільних програм можна створювати

освітні ресурси, доступні для туристів. Це спрощує доступ до інформації про культуру та історію регіону.

Аналіз культурно-освітніх аспектів туристичного бізнесу охоплює безліч факторів, включаючи вплив на туристичну привабливість, соціальну відповідальність, економічні бенефіти, збереження культурної спадщини та застосування сучасних технологій. Так, при організації культурно-освітніх турів можуть включатися екскурсії історичними місцями, майстер-класи з місцевих ремесел, гастрономічні тури, участь у культурних фестивалях та лекції з історії та культури регіону. Ця категорія туризму найчастіше приваблює студентів, дослідників, активних людей похилого віку та сім'ї, які цікавляться культурним збагаченням.

Розвиток культурно-освітнього туризму сприяє створенню робочих місць у сфері послуг, освіти, культури та туризму. Туризм, який базується на культурно-освітніх аспектах, може приносити значні доходи місцевим громадам. Це пов'язано з витратами туристів на транспорт, проживання, екскурсії та інші супутні послуги. Залучення місцевих жителів до туристичних процесів також сприяє збереженню традицій та культурних практик. Культурно-освітні програми можуть збагачувати як туристів, так і місцеве населення, підвищуючи рівень знань про культуру та місцеву історію. Культурний туризм допомагає зберігати та підтримувати місцеві традиції та професії, які пов'язані з місцевими традиційними ремеслами, творчістю та культурою. Туризм може сприяти підтримці та відновленню історичних пам'яток та культурних об'єктів, надаючи засоби для їхньої охорони та збереження.

Але часто виникають ризики, що культурно-освітні заходи можуть бути комерціалізовані настільки, що втрачають свою справжність та можуть негативно впливати на життя місцевого населення та екосистему. Тому важливо збалансувати комерційні інтереси з можливими культурними та екологічними потребами, щоб мінімізувати негативні наслідки для спільнот та їхнього культурного багатства.

Аналіз культурно-освітніх аспектів туристичного бізнесу показує, що цей сегмент має значний потенціал для сталого зростання та розвитку. Тим не менш, для досягнення позитивних результатів необхідно збалансоване управління, дотримання принципів соціальної відповідальності та уважне ставлення до культурної спадщини та навколишнього середовища. Об'єднання зусиль уряду, бізнесу та місцевих громад може призвести до успішної реалізації культурно-освітніх ініціатив у туристичному секторі. Таким чином, культурно-освітні аспекти туристичного бізнесу не лише впливають на збагачення досвіду мандрівників, а й можуть стати важливим інструментом для підтримки місцевих спільнот та збереження культурної спадщини в умовах глобалізації. Їх розвиток потребує комплексного підходу та співпраці всіх зацікавлених сторін.

#### **Список використаних джерел:**

1. Устименко, Л., Назимко, Ю. (2023). Вплив сучасних travel-трендів на розвиток культурно-туристичних дестинацій України. *Питання культурології*, (42), 296–306. URL : <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293803>.
2. Дичковський С. Культурний туризм як сфера реалізації дозвіллевих технологій та віртуального досвіду. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2019. № 3. С. 89–95.
3. Захарін С. Роль туризму у справі збереження та популяризації об'єктів національної культурної спадщини. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія : Туризм. 2020. № 3(1). С.55–71.
4. Крупа І.П. Проблеми збереження культурної спадщини: зарубіжний досвід. *Scientificpractice : modern and classical research methods*. Boston, USA, 2021. Vol. 3. P. 151–154.